

noviny precheza

červen 2022 | číslo 3 | www.precheza.cz

Hospodaření PRECHEZA a.s. v polovině roku 2022

Po zahájení ruské invaze na Ukrajinu panovaly největší obavy o zajištění klíčové suroviny – ilmenitu z Ukrajiny. Rizikové scénáře se naštěstí nenaplnily a následný přesun války do východních částí Ukrajiny umožnil našim dodavatelům i přes logistické problémy pokračovat ve výrobě a expedici. V důsledku uzavření přístavů v Černém moři naopak postupně došlo k navýšení dodávek ilmenitu pro Prechezu. Výsledkem je, že v květnu jsme disponovali zhruba osmiměsíční zásobou této klíčové suroviny. Zároveň jsme objednali zkušební dodávku ilmenitu z Norska a začali intenzivně testovat vhodnost dalších alternativních ilmenitů pro naši technologii. Největším rizikem se momentálně jeví zajištění dodávek zemního plynu, na kterém je výroba v Precheze, s výjimkou výroby kyseliny sírové, závislá. Dodávky tohoto média bohužel nemáme pod kontrolou, podléhají politickým rozhodnutím a nezbývá než doufat, že distribuce zemního plynu zůstane i nadále stabilní. Alternativní energetické zdroje pro naši technologii sice existují, jejich využití je ale diskutabilní např.

Rok 2022 přinesl do hospodaření Prechezy řadu nových rizik, na které je potřeba reagovat, ale snad i některé příležitosti, které je možné využít.

z hlediska dopadů na požární bezpečnost a životní prostředí. Technologie by se musela přizpůsobit a dobudovat infrastruktura, což by vyžadovalo určitý čas a nemalé investice. Dalším podstatným faktorem, který se v roce 2022 Prechezy bezprostředně dotýká, je zvyšování cen surovin, obalů a zejména energií. U surovin došlo k meziročnímu nárůstu ceny v řádu nižších, ale i vyšších desítek procent. U elektřiny a zemního plynu se zvýšení ceny pohybuje kolem 100 %, a to jen díky tomu, že u části nákupů máme nižší cenu zafixovanou z minulých období. Na enormní zvyšování vstupních cen bylo nezbytné reagovat a promítnout je do prodejních cen produktů. Naštěs-

tí poptávka po všech našich výrobcích zůstává vysoká a náklady rostou i naší konkurenci, takže u většiny produktů jsme dokázali vyšší náklady pokrýt zvýšením prodejní ceny. Klíčovým faktorem z hlediska vysoké poptávky po pigmentech se momentálně jeví omezení dovozů zboží z Asie, ať už v důsledku zablokování některých čínských přístavů, zvyšování logistických nákladů, nebo snižování závislosti evropských odběratelů na čínských dodavatelích.

Po zahájení ruské invaze byly, po zvažování všech okolností, zastaveny veškeré exporty do Ruska. Nepředpokládáme, že by tento krok měl zásadní negativní dopady do hospodaření společnosti.

Podíl prodeje titanové běloby do Ruska byl minimální. V případě železitých červení byla naše závislost na ruském trhu větší, neprodané zboží se ale daří uplatnit na jiných trzích a snížení závislosti na ruském trhu naopak chápeme jako využití příležitosti.

Součet uvedených negativních a pozitivních vlivů se do finančních výsledků Prechezy zatím promítá příznivě. Vzhledem k růstu prodejních cen letos dosahujeme rekordní úroveň tržeb, ukazatele rentability jsou srovnatelné s předchozími roky. Finanční situace společnosti je stabilizovaná, a to i přes výrazný nárůst pracovního kapitálu na financování zásob drahých surovin a výrobků.

Další vývoj hospodaření bude závislý na některých faktorech, jejichž predikce zůstává nejistá. Vývoj na trhu energií a zprostředkovaně i chemických surovin bude ve značné míře určován geopolitickými faktory. Z hlediska vývoje poptávky a prodejních cen bude také záležet na tom, jak rychle a s jakou intenzitou se rostoucí inflace promítne do poklesu spotřeby pigmentů. Přes všechna uvedená rizika věřím, že Precheza je dostatečně stabilní, aby následující nejisté období překonala. Rád bych současně využil této příležitosti a všem zaměstnancům popřál, pokud možno klidnou a ničím nerušenou dovolenou.

Oldřich Konečný

Foto: archiv PRECHEZA

Foto: Ingimage

Zákaznické dny a Konference PRECHEZA

V květnu se po čtyřech letech uskutečnilo pro nás významné mezinárodní setkání distributorů, zákazníků a obchodních partnerů na Farmě Čapí hnízdo. Více na straně 3.

PRECHEZA – Zaměstnavatel roku 2022

Letos se nám podařilo získat první místo v prestižní soutěži Zaměstnavatel roku. I díky tomuto významnému ocenění se můžeme prezentovat jako spolehlivá a korektní firma a zajímavý zaměstnavatel regionu. Více na straně 5.

Sportovní den 2022

V sobotu 4. června se v Kozlovicích konal Sportovní rodinný den pro zaměstnance, kterého se zúčastnilo rekordních 387 návštěvníků. Fotky z akce najdete na stranách 6 a 7.

Moje Ukrajinky

Zajímavý příběh o velkorysé pomoci skupině Ukrajinských žen a dětí se dočtete na straně 8.

Soutěž o knihu na dovolenou

K dovené neodmyslitelně patří knížka, nejlépe detektivka. O ni si můžete zasoutěžit v rozverně tipovací soutěži knihovnice Lenky na straně 9. V napínavé knize Propast smrti autora světových bestsellerů Roberta Bryndzy můžete společně s Kate Marshallou pátrat po zmizelé novinářce a odhalit, jak hluboká propast smrti může být. Hodně štěstí v soutěži!

Anketa

Květnová výzva Do práce na kole přilákala k aktivní dopravě tisíce lidí z celého Česka. Mezi nimi i 36 zaměstnanců z Prechezy.

Některých jsme se zeptali:

„Co pro vás znamená výzva Do práce na kole a jak si letos vedete?“

Zuzana Greplová
vedoucí FCHL

Líbí se mi myšlenka podpořit zaměstnance k ekologickému způsobu dopravy do zaměstnání. A věřím, že většina zaměstnanců pracujících v místě bydliště tento způsob dopravy opravdu volí. Letos mi výzvu malinko ovlivnila má nepřítomnost začátkem května, ale i tak si vedu dobře, jelikož to do práce nemám moc daleko.

David Fürbacher
směnový mistr TB

Vzhledem k tomu, že miluju všechna jednostopá vozidla, je pro mě každoroční výzva „Do práce na kole“ jasnou volbou. Jsem rád, když dokážu překonat pohodlnost a vyrazím do sedla za každého počasí a jako směnař i v kteroukoliv denní dobu. Ačkoli to může znít jako klišé, přináší mi cesta na kole do práce lepší náladu, fyzickou i pocit, že nepatrně přispívám k čistšímu životnímu prostředí. Rád bych tak poděkoval nejen organizátorům, ale především těm, kteří tuto akci podporují a propagují.

Jaromír Dohnálek
mistr MAR

Akce Do práce na kole se účastním už několik let. Za současné dopravní situace, kdy je město totálně zarvaný mně jako Přerovák, pokud nepří, nenapadá nic lepšího než vyrazit do práce na kole nebo pěšky.

Romana Ministrová
nákupčí

Celorepubliková květnová výzva Do práce na kole je pro mě osobně budíčkem, motivací, impulsem začít jezdit na kole pravidelně. Je pro mě zlepšením fyzické kondice, překonáním lenivosti a také dobrým pocitem z toho, že se chovám ohleduplně k přírodě, a ještě k tomu ušetřím za PHM.

Do práce „kolmo“ letos jezdím (až na výjimky) každý den a zůstanu u toho i v dalších měsících a tímto se přidám, myslím si k velké spoustě lidí v Precheze, kteří chodí do práce pěšky nebo na kole téměř celoročně i bez výzvy.

Foto: archiv PRECHEZA, Ingimage

DO PRÁCE NA KOLE
nebo pěšky či poklusem
2022

#PORADA AUTOMAT

Výrobní úsek

Starý zásobník kyseliny je zlikvidován, nový už se staví

Na konci dubna proběhla na červených demolice zásobníku kyseliny sírové. Aparáty ze sedmdesátých let minulého století byly původně tři a zprvu se využívaly na uskladnění štěpné kyseliny před jejím dalším zpracování na výrobně PTB. Po ukončení provozu odželezňování kyseliny na PS20 se zásobníky dodnes využívají jako retence kyseliny z K-systému před čerpáním na výrobu kyseliny sírové.

Zásobník s označením VZ1 byl díky silnému koroznímu napadení neopravitelný a nezpůsobilý k provozu. Bylo rozhodnuto o jeho odstranění. Likvidaci zásobníku byla na základě výběrového řízení pověřena hraničká firma PBS COM, která má rozsáhlé zkušenosti s demolicemi starých výrobních objektů v našem areálu. Výkonný stroj doslova rozstříhal masivní nádrž během několika dnů, a i díky dobré koordinaci s firmou zajišťující odvoz a likvidaci odpadu nám byl prostor uklizený předán o „zásobník chudší“ za jeden týden.

A jaká je celková bilance této rychlé akce? Téměř 150 tun vybourané vyzdívky zásobníku bylo uloženo na skládku odpadu a 25 tun nastříhaných plechů bylo recyklováno v rámci kovošrotu.

Hned vedle odstraněné nádrže se v rámci investiční akce v současné době staví nový zásobník kyseliny. Objem a tvar nádrže je stejný jako u původních aparátů, tedy 570 m³. Systém protikorozní ochrany je ale úplně jiný. Zatímco původní typy se spoléhaly na vrstvenou ochranu pláště pomocí pogumování a kyselinovzdorné vyzdívky, nová nádrž bude chráně-

na systémem anodické ochrany. Její princip spočívá v použití elektrického proudu a vytvoření ochranné oxidované vrstvy na chráněném materiálu. Stejný princip funguje úspěšně řadu

let u chladičů kyseliny i jiných zásobníků v podniku. Dokončení a najetí do provozu proběhne na podzim tohoto roku.

Tomáš Příkopa

Komerční úsek

Kosmetologická společnost České republiky

Ve třetím díle našeho mini seriálu vám představíme Kosmetologickou společnost, které jsme členem od roku 2015 a PRECHEZA a.s. je v ní zastupována RNDr. Ladou Kovaříkovou.

Kosmetologická společnost České republiky byla pod původním názvem Společnost kosmetických chemiků založena v roce 1956. Spojili se v ní odborníci z řad chemiků z různých kosmetických oborů se společným zájmem o obor kosmetologie. Jednalo se o pracovníky výrobních společností, výzkumných chemických i medicínských pracovišť, později i dozorcích orgánů, testovacích laboratoří a nemalou řadu členů tvořili zástupci dodavatelů surovin a zařízení pro kosmetiku. Společný zájem byl jasně vymezen potřebou výměny informací v odvětví, které je multidisciplinární a zahrnuje obory biochemické, chemické, medicínské, analytické a další. Aktuálně totiž neexistuje jednotný komplexní vzdělávací model, který by vychovával nové potřebné odborníky. Společnost záhy vstoupila do mezinárodní organizace IFSCC (International Federation of Cosmetic Chemists) a byla první společností, která jako první získala jejich cenu Lestera Conrada za výuku v roce 1982.

Po řadě změn v názvu společnosti a jejího domácího organizačního začlenění, které bylo vždy vyvoláno změnou politickou situací, došlo v roce 1993 k rozdělení Československa a vzhledem k tomu i k rozdělení společnosti na dvě nezávislé organizace - Kosmetologickou společnost České republiky a Slovenský kozmetologický svaz. Obě společnosti spolu zůstaly v těsné spolupráci a střídavě organizují kosmetologické konference s mezinárodní účastí. Velký podíl na

činnosti společnosti mají i pracovníci vysokých škol. Oslovili jsme jejího dlouholetého předsedu – pana **Ing. Milana Jedličku** a položili mu několik otázek.

Pane předsedo, jaká je současná členská základna a jaké jsou aktivity Kosmetologické společnosti?

Dnes má naše společnost kolem 150 aktivních členů a její základna neustále narůstá. Mezi novými členy se stále častěji objevují i mladé tváře – absolventi našich univerzit, kteří se aktivně zapojují do činnosti společnosti. Snažíme se reagovat na neustávající změny v legislativě, zvyšující se požadavky na hygienu a bezpečnost kosmetických přípravků, ale i na spotřebitelské a módní trendy a tyto informace předávat svým členům. Tímto směrem se ubírá i aktivita spolku v oblasti vzdělávání, osvěty a práci se studenty vysokých škol. Společnost například již desátým rokem oceňuje studentské magisterské práce cenou Kosmetologické společnosti a podporuje různé odborné studentské soutěže, které mají vazbu k oboru.

Jak vidíte aktuální situaci na trhu s kosmetikou?

Běžný spotřebitel denně používá asi pět různých kosmetických přípravků. Průzkumy dokazují, jak je kosmetika pro spotřebitele důležitá. Vycházíme-li z čísel za rok 2020, evropský trh s kosmetikou představuje hodnotu 76,7 mld. euro, z toho na malý trh v České republice připadá asi 0,738 mld. euro.

A i když je asi 80 % tuzemského trhu tvořeno importem, je na našem území evidováno asi 125 středních a malých výrobců kosmetiky a z nich kolem sedmdesáti je členy naší společnosti. Český trh s kosmetikou je pod vlivem obchodních řetězců, které mu zcela dominují a vedle značkové kosmetiky prodávají i vlastní privátní značky. Jejich dodavatelé – výrobci kosmetiky – jsou pak pod obrovským cenovým tlakem, kde mnohdy ani nejsou schopni generovat prostředky na prostou obnovu vlastních výrobních zařízení o inovací ani nemluvě. Zároveň je na ně vytvářen tlak spotřebitelů ovlivněný působením různých médií a nevládních organizací, které tvarují jeho názor a modifikují tak i jeho tržní poptávku. Koncepty typu „natural, EKO“ a podobné další již patří mezi tradiční vyhledávané tržní segmenty. Vedle nich existují výrobci vlastních značek, kteří volí svou vlastní cestu na trh, poměrně dobře prosperují a s těmito tlaky a požadavky se lépe vyrovnávají. Jsou menší, ale tím i pružnější s větší schopností inovace. Trh s kosmetikou je dynamický a přes rostoucí restriktce se na něm stále setkáváme s novými a zajímavými přípravky a marketingovými koncepty. Současná ekonomická situace, rostoucí ceny energií a surovin výrobu značně zdražují. Jejich vlivy se v plné síle teprve promítnou a uvidíme, jak se s nimi výrobci i spotřebitelé vyrovnají.

Hlavní úlohou naší společnosti je naše členy co nejlépe informovat o probíhajících změnách a pomáhat jim je implementovat do výroby a kvality vyráběných přípravků.

Jak jste se stal předsedou společnosti?

Členem Kosmetologické společnosti jsem se stal před 26 lety, kdy jsem pů-

Členové Kosmetologické společnosti, Ing. Milan Jedlička vpředu první zleva.

sobil ve společnosti Dermacol ve Filmovém studiu Barrandov. Další praxi jsem získal u zahraničních korporátních společností, kde jsem měl na starosti jejich obchodní aktivity v našem regionu, celou dobu jsem s naší společností úzce spolupracoval. Před 20 lety jsem se stal členem výboru společnosti a v roce 2008 jsem byl zvolen předsedou výboru. Nyní se snažím vytvořit prostor pro změnu a předat vedení společnosti mladší generaci.

Co Vás na kosmetice baví?

Vezmu to trochu ze široka. Svou kariéru jsem začínal v podniku, který se jmenoval Léčiva s.p. Praha, kde jsem nastoupil jako technolog do oddělení vývoje účinných látek. Zjistil jsem, že vývojový cyklus účinné substance je nekonečně dlouhý a když jsem získal příležitost pracovat v kosmetice, přijal jsem to jako novou výzvu. Kosmetický obor je velice dynamický a skládá se z mnoha odvětví, která

se různě prolínají. Vývoj nového přípravku trvá kratší čas a výsledky své práce tak mohou vidět brzy vystavené v obchodech. A odezva od uživatelů? Ta přichází rychle a tím i inspirace ke změnám a novým formulacím. Navíc, i přes všechna současná úskalí a negativní medializaci, je kosmetika stále pro uživatele důležitá a pomáhá jim esteticky i zdravotně. A to mě na kosmetice baví, a i teď po letech zjišťuji, že mám stále co předávat mladší generaci, která je hladová po informacích z oboru a nemá je kde získat. Proto vidím v činnosti naší společnosti smysl a budoucnost.

Co děláte ve volném čase?

Pokud nějaký volný čas pro sebe najdu, mám rád vše spojené s vodou, kolem, golfem. Velmi rád cestuji a poznávám nová místa.

Děkuji za rozhovor.

Eva Jehlářová

Komerční úsek

21. Zákaznické dny a Konference Precheza

Vstoupili jsme již do třetí desítky v počtu pořádání tradičních setkání distributorů, koncových zákazníků a obchodních partnerů, jež jsou standardně v dvouleté periodě organizovány komerčním úsekem. Letošní setkání bylo výjimečné. Covidová pauza zapříčinila posun akce plánované původně na rok 2020 o další dva roky. A tak po čtyřleté přestávce bylo dlouho očekávané setkání konečně realizováno. Ve dnech 18. – 20. května, po předešlé sérii setkání realizovaných výhradně na Moravě, jsme se vrátili do lokality Čapího hnízda.

V předvečer hlavního konferenčního dne proběhla registrace. Nutno podotknout, že i přes doznívající covidová opatření a nově vzniklou krizovou situaci v Evropě, dorazili účastníci z celkem 26 zemí. Za zmínku stojí, že přicestovali hosté až z Austrálie, USA, Anglie, Izraele, Indie, Egypta, ale i z v současnosti tolik zkoušené Ukrajiny. Dopoledne dalšího dne bylo tradičně věnováno přednáškám. Konferenci Precheza 2022 slavnostně zahájil generální ředitel Ing. Ivo Hanáček a ve své pre-

zentaci představil aktuální informace o společnosti Agrofert a.s., včetně současné vlastnické struktury a aktuálních hospodářských výsledků skupiny. Jako druhý řečník vystoupil pan Reg Adams z londýnské společnosti Artikol, jež opět přijal naše pozvání a po 22 letech zavítal na Konferenci Precheza. Pan Adams se celoživotně věnuje statistikám pigmentů a na toto téma byla připravena i jeho přednáška. Publiku představil trendy z oblasti titanové běloby i ostatních pigmentů. Komerční ředitel Ing. Marian Bartoš, MBA v úvodu své přednášky představil tým obchodního úseku, uvedl bilanci prodeje s rozložením do teritorií i aplikačních směrů a přiblížil hospodaření společnosti. Dále před-

stavil aktuální skladbu výrobního portfolia včetně detailu balení a tíživé kampaňovitosti výroby některých produktů. Výrobní ředitel Ing. Pavel Valášek informoval o stavu současných výrobních kapacit a úskalích rozvojových projektů. Dále pak sumarizoval ukončené a aktuálně připravované rozvojové investiční projekty z oblasti sortimentu, životního prostředí a přípravy rozvoje kapacity. Tímto byl završen první dopolední přednáškový blok. Úvod druhého přednáškového bloku patřil představení

„Červené knihy“ o železitých pigmentech Fepren, jež byla vydána už před zrušenou konferencí v roce 2020. S osobitým humorem se příspěvkem zhostil RNDr. Petr Pikal, kdy téma pestřých pigmentů obohatil o střípky z historie, současnosti a fakticky i budoucnosti. Současný stav legislativy a její reálné hrozby dopadající na chemický průmysl přiblížil ve svém příspěvku Ing. Pavel Mikulík, MBA.

Další prostor byl vymezen našim hostům. První z nich byl Ing. Jakub Noll, který představil Asociaci výrobců náterových hmot, vč. jejich členů. Dále nastínil trendy v oblasti výroby a prodeje barev. Emotivně laděnou prezentací pak přednesla zástupkyně ukrajinské společnosti Velta paní Olena Lesniak. I v nelehké době společnosti těží, zpracovává, a hlavně svým zákazníkům, bez větších problémů, dodává surovinu pro výrobu TiO_2 i pro metalurgické účely.

Téma z oblasti kosmetiky a pigmentového i nepigmentového použití TiO_2 přednesla Ing. Hana Clegg, zástupkyně americké firmy Kobo Products. Vyzdvihla mimo jiné i jedinečné vlastnosti anorganických UV absorbérů, které brání prostupu celého spektra škodlivého záření a tím chrání pokožku osob vystavených slunci.

Závěr konference patřil aplikaci železitých pigmentů v betonových taškách, kterou prezentoval Ing. Tomáš Bábits ze společnosti Terrán. Mimo trendů v oblasti střešních krytin byla představena řada inovativních technologií, vč. solárních střešních tašek. V odpoledních hodinách pak již byla vedena separátní jednání. Hosté měli možnost využít řady individuálních aktivit, které jsou díky zájmu farmy stále širší. Finační společenský večer byl obohacen kulturním programem.

Poslední den již patřil případným nerealizovaným jednáním, po kterých následoval odjezd všech zúčastněných.

Konference se zúčastnilo přesně 100 účastníků, mnozí z nich neskrývali radost z toho, že se lze zase setkávat a probírat záležitosti pracovního i osobního

života tváří v tvář. Četné reakce, a nutno říci, že jen pozitivního charakteru, jsme obdrželi ihned po skončení akce, ně-

Bylo nám potěšením se znovu setkat. Velké díky za Vaši pohostinnost a za perfektní organizaci.
Marco Sadino, AGROFERT ITALIA SRL, Itálie

Bylo mi potěšením, setkat se s týmem Prechezy na konferenci. Akce byla dobře zorganizovaná, vše bylo prostě perfektní.
Virendra Desai, KANTILAL B DESAI & SON, Indie

které z nich jsou uvedeny zvlášť na okrajích tohoto článku. Ohlasy jednoznačně potvrzují smysl těchto setkání. Kladně byl hodnocen vyvážený obsah akce. Díky profesionální práci, nasazení a tvůrčímu přístupu všech zainteresovaných pracovníků, v čele s Mgr. Simonou Hánovou, lze celou akci hodnotit opět jako úspěšnou!

Jan Příkryl

Díky za pozvání. Velmi užitečné strávený čas díky mnoha informacím a prezentacím. A dobré pivo a jídlo také učinily konferenci úspěšnou.
Zoltán Horvát, Terrán, Maďarsko

Jménem DKSH Nordic bych Vám rád poděkoval za uspořádání letošní konference v Olbramovicích. Projevy, lidé, setkání, mezinárodní atmosféra, hezké okolí atd. Vím, že je za tím spoustu práce. Bylo to opravdu pár dní, na které nikdy nezapomeneme.
Magnus Wall, DKSH Nordic A/S, Dánsko

Děkuji mnohokrát. Bylo mi potěšením znovu se zúčastnit konference Precheza!
Marta Galí, Proquimac, Španělsko

Akce byla velmi pěkná, zajímavá a skvěle zorganizovaná. Bylo to potěšení se zúčastnit a zahrálo mě to u srdce v těchto náročných časech. Zasilám povzbuzující pozdravy ze Švýcarska a díky za nepřetržitou dobrou spolupráci.
Maria Neumann, Alberto Luisoni, Švýcarsko

Jsmo rádi, že můžeme být součástí konference a vždy si užíváme zde strávený čas.
Larry Walters, ISM, USA

Jen bych chtěl poděkovat týmu Prechezy za uspořádání tak skvělé konference. Uprostřed všeho, co se děje v našem současném světě, jste uspořádali skvělé prezentace, které nám pomohou lépe porozumět obchodu s TiO_2 .
Michael Ravitz, Universal Preserv-a-chem Inc., USA

Reg Adams s Marianem Bartošem

Systémy řízení a BOZP

Tlakové nádoby

Každý den s naprostou samozřejmostí používáme, nebo jen bez povšimnutí míváme předměty a zařízení, které jsou uvnitř natlakované. Mnohdy se jedná o tlakové zařízení, jehož funkci všichni dobře znají, ale případné nebezpečí si nikdo moc nepřipouští proto, že se vlastně nikdy nic nestalo. Jedná se především o náplně plynových zapalovačů, nejrůznější spreje na vlasy, laky, lahve na sycené nápoje, pěny na holení, barvy, osvěžovače, ale i tlakové hrnce na vaření, pneumatiky aut a další věci, které ke svému účelu vyžadují nějaký vnitřní přetlak.

Všechny tyto namátkou vyjmenované věci běžné potřeby nepředstavují díky své velikosti nebo použitému tlaku žádné opravdu závažné nebezpečí. Existují však i větší a díky tomu i mnohem nebezpečnější tlaková zařízení, která jsou v sobě schopna akumulovat tolik energie, že se mohou stát příčinou vážných problémů. Na první pohled jakákoliv tlaková nádoba totiž nepůsobí nijak děsivým dojmem. Stojí tiše někde v koutě, netřepe se a ani nedělá kravál, odkládají se k ní věci, co se zrovna nehodí, nevyžaduje žádnou pozornost, prostě tlaková nádoba na sebe obvykle nijak neupozorňuje. V minulosti tomu ale vždy tak nebylo.

Proto jsou tlakové nádoby zařazeny do zvláštní skupiny zařízení s vyšším rizikem nebezpečí, na jejichž používání se vztahují přísnější pravidla. Tato kategorii se obecně říká vyhrazená zařízení, která mohou být elektrická, plynová, zdvihací a tlaková. Všechna si oprávněně zaslouží respekt, zvýšenou pozornost, a hlavně nějakou minimální péči. Jen pro konkrétní představu o ničivém potenciálu takové tuctové tlakové nádoby, kterou si můžete koupit třeba v OBI, nebo v LIDLU a možná máte něco podobného i doma v garáži. Jedná se o pojízdný kompresor, který je vybaven malým dvacetilitrovým vzdušníkem průměru asi 30 cm

a délky 80 cm. Pracovní tlak takového kompresoru se pohybuje okolo 10 bar, což je ekvivalent působení síly 10 kg na každý centimetr čtvereční vnitřní plochy nádoby. Jednoduchým výpočtem dělicí plochy nádoby (kdyby se nádoba roztrhla na dvě části) zjistíme, jaká vnitřní síla se snaží nádobu roztrhnout zevnitř. Výsledek takového jednoduchého výpočtu docela překvapí. Je to 10 000 kg. Slovy deset tun síly trhající nádobu na dvě poloviny. Volně se pohybovat okolo takové malé tlakové nádoby je vlastně podobné, jako se procházet pod plně naloženou traktorovou vlečkou, zavěšenou na jeřábu.

Ve skutečnosti k nějakým nehodám spojeným s provozem tlakových zařízení nedochází nijak často. A to především z důvodu vysokých bezpečnostních opatření. Každá tlaková nádoba je opatřena bezpečnostní výstrojí, hlavně pojistným ventilem a je navržena nejen na vnitřní tlak, sílu stěny, případně teplotu, ale i na předpokládaný počet cyklů, který obvykle převyšuje 10 000. K vypočítané síle stěny se přičítá i milimetrový přídavek na korozi. Tento korozivní přídavek bývá zpravidla vyčerpán dřív než počet pracovních cyklů tím, že nádoba zrezaví zevnitř. Z tohoto důvodu se každých 5 let dělají vnitřní revize a kontroluje se při tom právě

vnitřní stav. Pod pojmem pracovní cyklus, si lze představit úplné nafouknutí a sfouknutí nádoby. Při každém natlakování, se nádoba doslova trochu nafoukne a zase splaskne. Nafouknutí nádoby je okem nepostřehnutelné, ale fakticky ho lze naměřit. Nepřekvapí asi nikoho, že sváry jsou při tomto právě tím nezranitelnějším místem. Z tohoto důvodu se na tlakových nádobách dělají tlakové zkoušky vyšším přetlakem, než při kterém se nádoba provozuje. Při tom se ověřuje tuhost a těsnost celku. Při takové tlakovce určitě hrozí vyšší riziko roztržení nádoby, a proto se provádí vždy vodou, která je nestlačitelná a v případě roztržení nádoba neexploduje, ale pouze praskne a vyteče trochu vody na zem. Taková zkouška se nedělá často, ideálně jednou za 9 až 10 let. Legislativní a zákonné požadavky na provoz tlakových nádob jsou docela konkrétní, a proto jsou předmětem zájmu prakticky všech auditů, nebo kontrol. Auditor dokáže velmi lehce ověřit dodržování termínů pravidelných revizí a prováděných kontrol. Na každé nádobě musí být tlakoměr s vyznačenou červenou ryskou maximálního tlaku, co se pravidelně cejchuje po dvou letech provozu. Kontrola funkčnosti tlakoměru jednou za tři měsíce na nulové hodnoty. Stejný požadavek se vztahuje i na teploměry. Z hlediska bezpečnosti je asi nejdůležitějším prvkem pojistný ventil, který jistí tlakový celek před případným nebezpečným zvýšením tlaku, a proto se jeho funkce kontroluje nejčastěji, minimálně však každý měsíc. Odkalování nádob je pro správnou činnost rovněž důležitá. Nejen proto, že nashromážděná vlhkost způsobuje vnitřní korozi, nebo že ubírá vnitřní kapacitu nádoby usazeninami, ale především v zimě může zamrzlá voda nádobu roztrhnout. O každé takové kontrole musí obsluha provést záznam do deníku, který lze rovněž lehce zkontrolovat. Obsluhu tlakových nádob může provádět jen ten, kdo byl prokazatelně proškolen a přezkoušen. Na každém středisku je písemně jmenovaný pracovník, který je zodpovědný za bezpečný provoz vyhrazených tlakových zařízení. Takové jmenování se dá obrazně přirovnat se jménem v technickém průkazu motorového vozidla, se všemi výhodami i povinnostmi spojenými s provozem i údržbou. O tom, že výhody převažují jak při používání aut, tak i u tlakových nádob, nikdo nepochybuje a život bez nich, si už nedokážeme představit.

Richard Tomeček

Aktuality z ochrany životního prostředí, řízení kvality a bezpečnosti práce: duben a květen 2022

Dne 20. dubna 2022 provedl auditor LRQA neohlášený audit systému řízení výroby doplňkové látky MONOSAL. Předmětem auditu byly procesy výroby, skladování a distribuce.

Auditem nebylo zjištěno porušení požadavků odvětvového standardu FAMI-QS Code of Practice a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003 o doplňkových látkách používaných ve výživě zvířat.

Dne 18. května 2022 provedl Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský – Odbor zemědělských vstupů poslední neohlášenou kontrolu provozu Titanová běloba, registrovaného jako výrobce doplňkové látky PRETIOX. Předmětem kontroly byly procesy výroby a distribuce, analýzy nebezpečí, hlášení incidentů, sledovatelnosti

a stahování výrobku z trhu. Kontrolou nebylo zjištěno žádné porušení kontrolních požadavků, stanovených mimo jiné Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003 o doplňkových látkách používaných ve výživě zvířat. Označit kontrolu jako „poslední“ je zcela na místě, protože povolení oxidu titaničitého jako doplňkové látky pro všechny druhy zvířat bylo Prováděcím nařízením Komise (EU) č. 2021/2090 zamítnuto a zásoby této doplňkové látky, premixy, krmné suroviny a krmné směsi, které byly vyrobeny s jejím použitím, musí být staženy z trhu.

Ve dnech 19. a 20. května 2022 uspořádal Svaz chemického průmyslu ČR (SCHP) za podpory firmy Orlen Unipetrol RPA v Litvínově konferenci v rámci cyklu odpovědného podnikání v chemii. Konferenci se účastnili pracovníci většiny chemických výrobních podniků či distributorů chemických látek, zástupci chemického školství, státní správy a odborů. Precheza byla na konferenci zastoupena Ing. Navrátilcem z útvaru životního prostředí. Již tradiční konference se zabývala tématy úzce spjatými s programem Responsible Care v rámci českého chemického průmyslu, zejména s novinkami v oblasti legisla-

Foto: Ingimage

tivy životního prostředí, jak na úrovni ČR, tak na úrovni EU, či problematikou bezpečnosti práce v chemických podnicích. Představitelé SCHP rovněž prezentovali nové aktivity a projekty svazu. Účastníci měli dále možnost navštívit tréninkové centrum Orlen Unipetrol, kde se připravují zaměstnanci této společnosti pro výkon operátorských činností.

Pavel Mikulík

Reportáž Blanky a Marka

Rozhovory s jubilanty – 35 let v Precheze

V loňském roce jsme měli díky reportážím pro náš časopis příležitost prozkoumat různá místa v Precheze, ale také se seznámit s lidmi, kteří se chystali na důchodcovské povinnosti. A co letos? Napadlo nás, že bychom mohli vyzpovídat kolegy a kolegyně, kteří si připomínají ročník svého nástupu do Prechezy. Připravili jsme pro ně čtyři otázky a bylo již na každém z oslovených, jak se s nimi vypořádá. Jsme rádi, že v tomto čísle vám můžeme představit naši dlouholetou kolegyni z výzkumu Lenku Grygarovou a směnového mistra TB Radovana Grygara:

Proč PRECHEZA?

Lenka: Když jsem byla na střední škole ve Farmakonu v Olomouci ve 3. ročníku, přišla paní Opálková dělat nábor do Přerovských chemických závodů. Jelikož jsem byla Přerovačka, tak proč ne. A proto Precheza.

Radovan: O perspektivě zaměstnání v Precheze mě již v posledním ročníku základní školy přesvědčila paní Opálková. Takže na střední školu Farmakonu jsem nastupoval s vědomím, že studuji pro Prechezu. Výhodou bylo, že už při studiu jsem chodil na praxi, což znamenalo být dvakrát týdně v Přerově a zbytek týdne ve škole.

Jak vzpomínáte na své začátky, kterými úseky jste prošel/prošla?

Lenka: Na praxi jsem nastoupila do laboratoře železitých pigmentů. Asi jsem byla šikovná, protože mi bylo nabídnuto, abych zůstala po maturitě pracovat na červených v laboratoři za Martičku Procházkovou odcházející na mateřskou. Nastoupila jsem na IV. směnu, kde jsem pracovala čtyři roky. Práce to byla zajímavá a ráda na ni vzpomínám. Potom následovala moje mateřská. Dalším úsekem v Precheze byl a pořád je výzkum TB. Laboratoř ve 4. patře budovy výzkumu se stala na 26 let mým druhým domovem. Ač jedna pozice, tak její názvy během těch let byly různé: výzkumný pracovník, technický pracovník laboratoří, samostatný technik výzkumu.

Radovan: Hned po škole jsem nastoupil na úsek MOFI, poté následovala vojna. Po návratu z vojny pak pracoviště hydrolyzy a poté pozice mistra na I. oddělení TB.

Kdo vás nejvíc ovlivnil, na koho rádi vzpomínáte?

Lenka: Moje první vzpomínka patří Adolfu Goeblovi (námi zvaný šefíček),

který jako malý „velký“ šéf, zanícený ornitolog, nás učil poznávat ptačí svět a umět mu naslouchat. Těšil se na důchod, kterého si bohužel užil jen necelý rok, protože mu selhalo srdíčko. Jako chemický guru byl pro mě František Prusek. (a to nejen pro mě). Pomohl, poradil, naučil spoustu věcí a taky občas trochu popíchl. Dále nelze nezpomenout na mé kolegyně: Marušku Hudečkovou, Hanku Vyňuchalovou a Alici Štěpničkovou. Prošly mým pracovním životem jako tři sudičky a předaly mi co mohly (Alice i covid ☺). Nyní si užívají spokojeného důchodu a tímto je zdravím. Poslední vzpomínka patří Jirkovi Tillovi. Ráda vzpomínám na jím pořádaná zajímavá setkání na Potštátě. I on bohužel už není mezi námi.

Radovan: Takový první velký šéf byl pro mě Stanislav Eliáš, který měl detailní znalost provozu a byl velký praktik. Byl hodně náročný a vyžadoval znalosti i po ostatních. Nelze také nezmínit Honzu Flašara, který byl nejprve mým kolegou a později nadřízeným. Vždy si dokázal zachovat ke všem velmi férový přístup.

Jak relaxujete po práci?

Lenka: Relax? Nejlepší relax je od jara do podzimu pro mě zahrada. Takže po práci vezmu kolo a svoji malou chlupatou společnici fenku Majlinku (která mě už dvanáct let doprovází skoro všude, kam se vrátím) a vyrazíme na zahradu. Když nám k tomu svítí sluníčko, není co dodat.

Radovan: A co se týče relaxu? Dříve to býval i fotbal, například ne/pravidelně konaná utkání ve Vlkoši, nyní je to spíše kolo. S kolegy vyrazíme na kolech jednou za rok na zhruba pět dní na jižní Moravu a o zážitky není nouze.

Čím ještě byl rok 1987 výjimečný?

Pro zajímavost přidáme malou zmínku o událostech v roce 1987, kdy oba jubilanti nastoupili do Prechezy.

Hokejová rvačka v Piešťanech je nechalně proslulá rvačka mezi juniorskými hokejovými týmy Kanady a Sovětského svazu během závěrečného zápasu Mistrovství světa juniorů v ledním hokeji roku 1987. Vyústila v diskvalifikaci obou týmů, což více poškodilo Kanadany, kteří ztratili šanci

na získání zlaté medaile, zatímco Sovětský svaz již byl v té době mimo medailové pozice. Rvačku, označovanou za největší v dějinách hokeje, nejvíce proslavilo rozhodnutí vypnout v aréně všechna světla v naději, že šarvátka tak bude ukončena. Hráči sice ještě nějakou chvíli v potyčkách pokračovali i po tmě, ale nakonec rvačku po více než 20 minutách od jejího vypuknutí ukončili. Část viny na eskalaci násilí byla připisována i nesprávným rozhodnutím norského rozhodčího Hanse Ranninga, který byl pro zápas vybrán spíše z důvodů předpokládané neutrality než pro své soudcovské zkušenosti. **Tatra kolem světa** byla expedice pětičlenné posádky československých

občanů, kteří se speciálním nákladním automobilem Tatra 815 GTC projeli 67 státy světa za účelem propagace automobilů Tatra a dalších československých výrobků, natočení poznávacího televizního seriálu a dvou celovečerních filmů o putování světem. Expedice se na cestu vydala 18. března 1987 z pražského Staroměstského náměstí, kam se po ujetí cca 140 000 km po třech letech vrátila.

UFO nad Vranovem, někdy také nazýváno **Incident nad Vranovem**, je nejznámější a zároveň asi nejvážnější incident pozorování neidentifikovaného létajícího objektu nad českým územím. Tento se odehrál v roce 12. července 1987 nad Vodní nádrží Vranov, která byla plná návštěvníků. 51. vrtulníkový pluk dostal za příkaz objekt pronásledovat.

Žhavá novinka – Škoda Favorit. Na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně byl představen nový model automobilu vyráběný národním podnikem AZNP Mladá Boleslav – Škoda Favorit. Vůz znamenal oproti doposud vyráběným modelům Škoda 120 značný pokrok – byla zmodernizována palubní deska, využito bylo podstatně atraktivnějšího designu. Nejvýraznější změnou bylo přesunutí motoru

Foto: archiv PRECHEZA

Jubileum životní

KVĚTEN

50 LET **Frydryšek Josef**
administrátor systémů IT

ČERVEN

50 LET **Patrman Bronislav**
chemik-povrchová úprava

v zaměstnání

KVĚTEN

20 LET **Nevtípil Josef**
skladník-expedient35 LET **Charamza Petr**
chemik-topič

ČERVEN

20 LET **Okruhlica Marian**
chemický technolog35 LET **Grygar Radovan**
mistr TB-I. odd.**Grygarová Lenka**
technická pracovnice
laboratoří

a poháněné nápravy do přední části vozu. Okamžitě po uvedení vozu na trh v následujícím roce se stal Favorit výrazně nedostatkovým zbožím. (Zdroj: Wikipedia)

Blanka Pinková a Marek Ostrčil

PRECHEZA získala ocenění Zaměstnavatel roku 2022

Značka zaměstnavatele neboli „HR brand“ nabývá stále více na významu. Většina personalistů už ví, že dobré umístění v soutěži Sodexo Zaměstnavatel roku patří k unikátním příležitostem, jak svou značku na trhu práce posílit a využít nejen při náboru. Precheza se této soutěže pravidelně účastní a letos se může prezentovat prvním místem v kategorii Zaměstnavatel regionu do 5 000 zaměstnanců pro Olomoucký kraj.

Kategorie Zaměstnavatel roku do 5 000 zaměstnanců oceňuje středně velké společnosti, které mají obvykle výrazné postavení ve svém regionu a dokáží se prosadit také v celostátním měřítku. Stejně jako největší firmy jsou schopné dobře motivovat, odměňovat a rozvíjet své zaměstnance a současně splňovat také ekonomické ukazatele. Hodnocení firem patří mezi nejprestižnější kategorie Výročních cen Klubu zaměstnavatelů. Tato organizace svými aktivitami

pomáhá zlepšovat kvalitu řízení lidských zdrojů a podílí se aktivně na rozvoji vzdělávání na všech úrovních. Podporuje rovněž vznik kvalifikovaných pracovních míst a přispívá ke zvyšování konkurenceschopnosti ČR. Hodnocení probíhá podle mezinárodní metodiky PwC Saratoga, známé jako Sodexo Zaměstnavatel roku. Ocenění převzal generální ředitel Ing. Ivo Hanáček 2. června 2022 v Hotelu Zámek ve Velké Bystřici.

 PRECHEZA

Rodinný sport

V sobotu 4. června mohli zaměstnanci se svými rodinami opět strávit příjemný den ve sportovním areálu v Kozlovicích. Připraveny byly soutěže a atrakce pro děti, ale také tradiční turnaje pro dospělé v tenise a nohejbale.

Počasí po velké noční bouři ráno nevypadalo nejlépe a s obavami jsme s naší organizační partou sledovali střídavě oblohu a nejrůznější mobilní aplikace o počasí. Nakonec všechno dopadlo skvěle. Nespadla už ani kapka! Tenisové kurty byly včas vysušeny a připraveny pro hráče, a to především zásluhou ochotných pracovníků sportovního areálu. Už před devátou se objevily první natěšené děti. Než se nafoukla skákací žirafa, pustily se do soutěžení o ceny. Hod na plechovky, skoky přes lano, házení na klauna, piškvorky a další soutěžní stanoviště, kde děti sbíraly body, za které si pak mohly vybrat odměnu. Nechyběly ani balónky a cukrová vata co kdo ráčí. Utkání mezi zaměstnanci probíhalo ve třech sportech: tenise, nohejbale a běhu na různé vzdálenosti, samozřejmě podle věku a fyzické kondice závodníka.

Po výborném guláši bylo vyhodnocení soutěží. Věcné ceny pro vítěze měly rovněž sportovní tematiku. Vítězové dostali například tašky, batohy, sportovní lahve, trička, ponožky a další praktické věci pro sport. K občerstvení voněly grilované klobásy, cigára a makrely.

Poděkování za podařenou akci patří úplně všem! Organizátorům za ochotu a dobrovolnou angažovanost, personálu sportovního areálu v Kozlovicích za skvěle připravené zázemí, vám všem za to, že jste přišli a dobře se bavili. Díky také sluníčku, které nakonec rovněž přišlo a celý den ještě více zpříjemnilo.

Alena Okáčová

ovní den PRECHEZA

Trénujte
a za rok na shledanou
v Kozlovicích!

Příběhy

Moje Ukrajinky

Přečtěte si příběh o konkrétní pomoci konkrétním lidem naší zaměstnankyně Lenky Václavíkové. Leni, moc děkujeme za tuto nezištnou pomoc. Myslím, že dál není co dodat.

Přede dvěma lety jsem ovdověla a zůstala jsem sama v rodinném domě. Když začala válka na Ukrajině, uvažovala jsem o tom, jakým způsobem bych mohla pomoci běžencům. Protože jsem sama matkou i babičkou, po poradě se svými dětmi jsem se rozhodla nabídnout volné místo ve svém domě.

Zašla jsem proto na Charitu a nahlásila tam, že mám k dispozici pět postelí, které bych mohla poskytnout ukrajinským maminkám s dětmi.

Dva týdny se mi nikdo nezval, třetí týden ve čtvrtek mi volali z Charity, že v pátek 1. dubna přijede do Olomouce autobus běženců, a deset z nich dorazí do Přerova. Vyjeli ve čtvrtek ve 22 hod z Katowic a měli dorazit okolo desáté hodiny dopoledne do Olomouce. Cesta se ovšem protáhla, a po vyřízení všech formalit v Olomouci ke mně dorazili až o půl páté odpoledne. Unavení, vyčerpaní, s obavami.

Navíc jich bylo sedm, a ne pět. Když dostali najíst a napít, mohli jsme si popovídat. Když jsem zjistila, že čtyři ženy tvoří jednu rodinu (čtyři generace – prababička, babička, maminka a šestiletá

dcera) a druhá mladá maminka s dvěma dětmi je její kamarádka, tak jsem je nechala u sebe všechny.

Pocházejí z Doněcké oblasti, z městečka Konstantinovka, které je vzdáleno 35 km od Kramatorsku, kde je velké vlakové nádraží, ze kterého odjely, a které týden po jejich odjezdu bylo ostřelováno a zemřelo tam několik desítek lidí. Cestovaly čtyři dny. Nejprve vlakem do Kyjeva, pak do Lvova, do Katowic a odtud autobusem do Olomouce.

Tři ženy jsou učitelky – nejstarší „bábuška Valja“ je bývalá učitelka ruštiny a ukrajinštiny (75 let), její dcera Alina (53 let) je učitelka biologie, dcera Aliny Anastassija (neboli Nastěnka) je vyšší bankovní úřednice a pracovala v Raiffeisen bance (34 let). Její kamarádka Tatiana (29 let) je učitelka ukrajinštiny a literatury. Protože školní rok ještě neskončil, obě učitelky stále učí on-line svoje žáky. Zvláště Alina má hodně práce, protože učí poslední ročník a její žáci vypracovávají závěrečné práce, na jejichž základě dostanou certifikát o ukončeném vzdělání.

Město, odkud pocházejí, se jmenuje Konstantinovka a leží v Doněcké oblasti. Je to menší, ale velmi pěkné městečko. Nyní ovšem bývá často ostřelováno. Vyprávěly mi, jak musely každý den zadělat okna v domech dřevěnými deskami, aby se při výbuchu nevysypalo sklo a každý den od 18 hodin musely sedět potmě a nesměly svítit.

Manžel Tatiany vlastnil obchůdek, který už nestojí. Škola, ve které moje Ukrajinky učily, už také nestojí. Manžel Anastassije je pravoslavný kněz a stará se o kostel, který zatím ještě stojí, a je pod ním místo k ukrytí. Také se stará o psa, kterého tam musely nechat. Manžel Aliny jezdí s kamionem a vozí na Ukrajinu charitativní pomoc z celé Evropy.

Od manžela Anastassije pravidelně dostávají zprávy, informace a videa z jejich městečka.

První dny jejich pobytu tady byly náročnější, protože jsme musely obtelefonovat a navštívit spoustu úřadů a institucí. Ale dnes už to máme za sebou a holčičky Sašenka, Milanka a Dianka už navštěvují školu i školku, a našly si tu i kamarády. Rozumí češtině čím dál tím

více a jsou velice šikovné. (Momentálně jsou všechny tři doma, protože v Přerově se rozšířily neštovice, a holčičky je také dostaly ☺). Dospělí zase pravidelně navštěvují kurzy češtiny. Zapojují se i do dění u nás na vesnici a jsem velice ráda, že většina lidí v mém okolí je přijala kladně a snaží se i pomáhat. Na Velikonoce, které slaví o týden později než my, pro mě uspořádaly hostinu, na které mi jedna po druhé poděkovaly za to, že jsem se jich ujala. Už jsme měly i narozeninovou oslavu, kterou jsem uspořádala pro Anastassiju, k jejím 34. narozeninám. Teď v červnu oslaví

zase Tatiana 30, a její dcerky 5 a 8 let. Staly se součástí mé už tak velké rodiny, a mám je ráda.

Alina už od příštího týdne začne chodit na brigádu. Jedná se o úklid, protože chtěla nějakou fyzickou práci na odpoledne, jelikož dopoledne a po večerech sedí u notebooku a opravuje závěrečné práce svých studentů. Zatím bude takto pracovat jen dvakrát týdně. V současné době se pro nás stává prioritou jim najít práci, protože už začínají chápat, že v létě se domů ještě nebudou moci vrátit, jak si původně myslely.

Lenka Václavíková a Dana Lehnertová

50 let od Expedice Fagaraš 1972

Letos v červenci uplyne 50 let od druhé historické expedice pracovníků tehdejších Přerovských chemických závodů. Skupina zaměstnanců – vysokohorských turistů, se tenkrát vypravila na rumunský Fagaraš a pohoří Piatra Craiului. Výpravu vedl Ing. Richard Havelka, podrobné reportáže v Chemiku zveřejnila Ivana Daňková a fotografem výpravy byl Jirka Nečas. 17 odvážných členů výpravy přešlo hlavní hřeben Fagaraše od západu proti větru, postupně vystoupali na 16 vrcholů, včetně nejvyšší hory Rumunská Moldoveanu (2544 m) a Negoiu (2536 m), a slezli řadu náročných štěrbin jako Drákulovo okno, Tři kroky od smrti nebo Strunga Ciobanului.

Na rozdíl od předchozí Expedice Kavkaz 1971 si účastníci nesli všechny potřeby pro bivakování a stravování sebou. Během přechodu dvakrát bivakovali v divoké přírodě Fagaraše, přežili prudkou bouři při sestupu k jezeru Balea, kdy bylo třeba opustit řetězy zabezpečenou cestu, protože po řetězech běžaly jiskry.

Dnes nabízí cestovní kanceláře různé přechody Fagaraše s využitím řady chat, ale tehdy bez podrobnějších map to bylo velké dobrodružství, na druhé straně nebyly tyto divoké hory ještě tolik znečištěné od turistů.

Antonín Mlčoch
a Ivana Daňková-Druláková

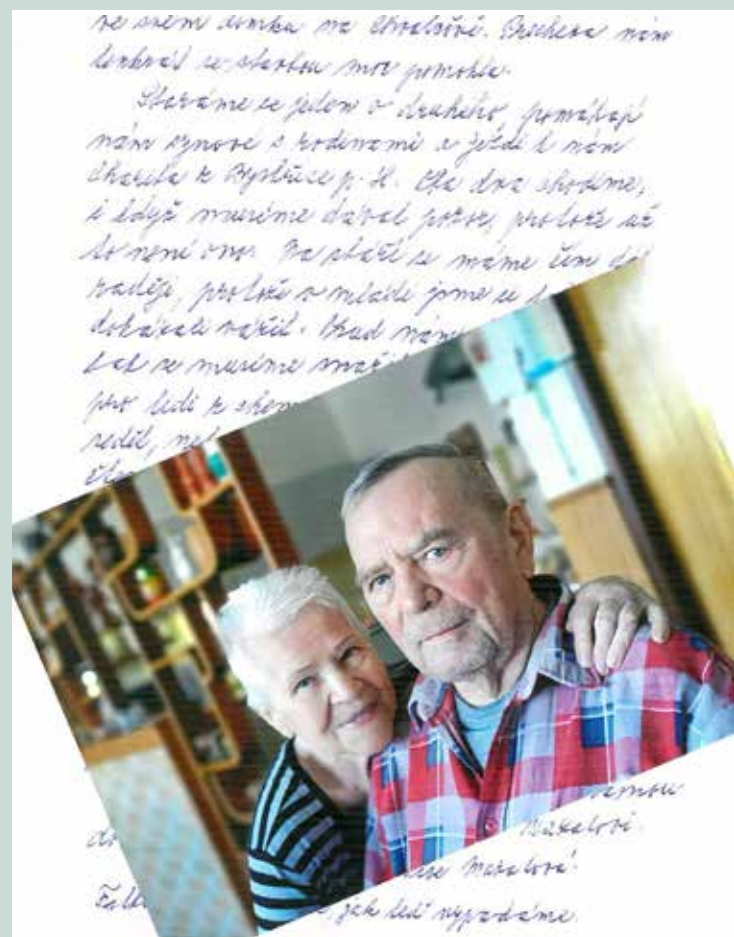

Poděkování manželům Mazalovým

Řada z nás si jistě vzpomene na paní a pana Mazalovi, kteří se dlouhé roky starali o podnikové rekreační zařízení Valaška. Toto zařízení bylo vybudováno v roce 1954 v Hostýnských vrších svépomocně a sloužilo zaměstnancům pro rekreaci, školení, zasedání či oslavy nebo i jako dětský tábor až do roku 1999.

Františka a Jan Mazalovi po dlouhá léta nejenže provozně zajišťovali chod celé chaty, ale především dodávali Valašce útulnou a příjemnou atmosféru. V nedávných dnech přišel od paní Mazalové velmi milý dopis, kde vzpomínají na šťastné roky, kdy práce na Valašce pro ně byla naplněním a posláním. Za toto krásné životní dílo děkuji manželům Mazalovým za všechny, kteří stejně jako já zde strávili příjemné a nezapomenutelné chvíle.

Alena Okáčová

Okénko knihovnice

Okénko knihovnice

Vážení a milí čtenáři, již potřetí v tomto roce jsem si pro vás připravila článek o knihách z odborové knihovny. Jistě jste zvědaví, jaké téma jsem si vybrala tentokrát. Že by dětskou literaturu, když byl prvního června Mezinárodní den dětí?

Nejprve však začnu vyhodnocením soutěže z minulého čísla. 14. 3. 2022 jsem v Kiku utratila 601 korun. Soutěže se zúčastnilo 17 čtenářů a knihu Jiřiny Bohdalové Můj život mezi slzami a smíchem s tipem 605 korun vyhrává Vladka Zvěřinová, které jsem knihu se srdečnou gratulací předala. Dnešní okénko se nebude zabývat dětskou literaturou, protože, a to málokdo z vás tuší, 21. června jsme slavili nejen první letní den, ale také Mezinárodní den trpaslíků. Mezinárodní den trpaslíků slavíme od roku 2002. Vymyslela ho Fronta pro osvobození trpaslíků a svátek má lidi naučit toleranci vůči zahradní architektuře. Dnešní okénko bude na téma zahradničení, kutilství a ruční práce. Tak se pěkně usadte a představte si, že jste v pohodlí domova ve svém obývacím pokoji. Ano, i takovou knihu s názvem Obývací pokoj má naše odborová knihovna. Má evidenční číslo 6592 a byla vydána roku 1988. V ní se můžete dozvědět hodně o obývacím pokoji a jeho funkci v bytě, o jeho umístění, barevném a desénovém řešení, osvětlení; uvádí příklady obývacích pokojů i příklady zařízení ze zahraničí. Jestliže ovšem usoudíte, že tahle kniha už bude pěkný retro a nepřinese

vám žádné užitečné informace, mohu vám nabídnout knihy Pokojové rostliny s pořadovým číslem 6152 nebo Zelený domov s číslem 6431. Můžete v nich zjistit, jak pečovat o vaše zelené spolebydličky, které pěstujete na okenních parapetech nejen ve svých obývacích pokojích. Jistě si vaši péči zaslouží. Když už jsme u těch rostlin, také jsem chtěla potěšit všechny milovníky masožravých rostlin. Zaslouží mi očička radosti, když jsem v seznamu našla knihu Masožravé rostliny od Evy Kačírkové s číslem 3767. Bohužel, v tomhle případě se nejedná o žádnou odbornou barevnou publikaci, nýbrž o sbírku šesti detektivních příběhů. Nic vám však nebrání v tom, vypůjčit si knihu třeba na dovolenou. Stejnou metodou, výběrem ze seznamu, jsem vybrala knihu Šroubkova dobrodružství od Gabrielly Parcové s pořadovým číslem 4315. Kdo by však čekal, že si pomocí téhle publikace smontuje ze šroubků motokáru, ten se pěkně přepočítal. Tahle úzká knížka je pěkný dětský příběh, velikostí písmenek vhodný coby první čtení pro malé čtenáře. A teď přichází chvíle pro nás zahrádkáře. Jak sami víte, rad a inspirací je na internetu nepřeberné množství. Od-

borných publikací s touto tematikou je v knihovně také dost. Mě osobně zaujala kniha Naše rostliny v lékařství s pořadovým číslem 5069, kterou bych vám teď ráda představila. Kdo by neznal rčení: Není na světě bylina, aby na něco nebyla? Kniha začíná slovy: „Čaromoci a kouzla neučenému člověku, prostému či věřícímu, se někdy šťastný obrát v nemocí jevil jako zázrak. Cítil v rostlině sílu, která do ní stoupala ze země a kterou přijímala i ze slunečních a hvězdných paprsků. Prostý lid rudimentálně cítil sounáležitost se zemí a jejími dětmi. Proto se do okruhu bolesti a uzdravení, do okruhu zrození a smrti vneslo tolik pohádkové poezie, tolik lyriky a dramatickosti, tolik čaromoci a kouzla, jako do národních písní a vyprávěnek i pranostik“ Poté kniha pokračuje seznamem bylin, jejich pěstováním, sklizením a léčivými účinky. A tady bych měla na vás jednu prosbu. Vy všichni, kteří vlastníte nebo obhospodařujete nějaký ten kousek země, mohli byste mi poradit dobré zahrádnictví v okolí Přerova? Od loňského roku totiž také patřím do řad zahrádkářů. Letos se těším na první úrodu a pro tento účel jsem v knihovně našla knihu Konzervace a ukládání potravin v domácnosti s pořadovým číslem 6122. V ní najdeme spoustu informací, jak naložit s nabytou úrodou. Doufám, že bude bohatá. Vzhledem

k tomu, že mám také na zahradě trpaslíka, který prý přináší štěstí, tak by měla. Jestli jste si ani do téhle chvíle nevybrali a máte pocit, že vám tady nabízím jen staré knihy, mám pro vás poslední dva tituly, a to knihy ze sponzorských darů. První knihou je Připravujeme pohoštění s pořadovým číslem 7594 a tou druhou je Modurit s pořadovým číslem 7891. S první knihou si můžeme uvařit, například divokého králíka na cibuli, kapra na žampionech, rajčata plněná sýrem, svíčkovou na smetaně či chlebičky s olejovkami a vejci. Už názvy kapitol – například Maminka oslavuje padesátiny, Pohoštění na chatě a chalupě, Návštěva v kuchyni houbáře, Mladí pozvali na návštěvu rodiče, Silvestrovské pohoštění slibují velkou rozmanitost

receptů, ze kterých si opravdu vybere každý. V receptech můžete využít surovin, které jsme si připravili podle knihy Konzervace a ukládání potravin. S druhou knihou si z moduritu ve volných chvílích můžeme vyrobit celou řadu okrasných a uměleckých předmětů od korálků, knoflíků a šperků až po dekorativní krabičky, složité mozaiky a miniaturní sošky. Tím končí má dnešní nabídka knih z odborové knihovny.

Poslední nabízená kniha je kniha výherní a je to detektivka na dovolenou od autora Roberta Bryndzy Případ smrti.

Lenka Čulíková

Soutěž

Třetí soutěžní otázka zní:

Měla jsem jedny oblíbené korálky. Byly navlečeny ve třech řadách na šňůrce a dohromady jich bylo 270. Roztrhly se mi, když jsem je měla na krku, část se mi podařilo včas zachytit, některé mi spadly do výstřihu a některé na zem. **Soutěžní otázka zní, kolik korálků mi spadlo na zem?**

Těším se na vaše tipy, které mi pište na: lenka.culikova@precheza.cz nebo volejte na klapku 2347 do 7. července 2022. **Přeji vám krásnou dovolenou.**

Odbory

Aktuality z odborů

Dne 28. dubna 2022 se konala po dlouhé covidové přestávce v salonku jídelny kvartální odborová konference. Zúčastnil se jí jako zástupce zaměstnavatele ekonomický ředitel Ing. Oldřich Konečný. Ten nás seznámil se zatím příznivými výsledky hospodaření Prechezy.

V sobotu 30. dubna 2022 uspořádala naše odborová organizace zájezd na jižní Moravu do Hnanic u Znojma. Byla to opět po delší přestávce tradiční akce pro milovníky vína. Putovalo se po vinicích

kolem Hnanic, kde nám uprostřed svých vinohradů dávali místní vinaři ochutnat, co zde vypěstovali. Putování jsme zakončili za poslechu cimbálky ve vinné uličce. Celý den nám přálo krásné počasí

a všichni jsme přijeli domů s pocitem příjemně strávené soboty. Další tradiční akcí ZO OS ECHO Precheza byl turnaj v bowlingu, konaný v pátek 27. května v areálu Trumf.

Dana Lehnertová

MĚJTE PŘEHLED S APLIKACÍ NÁŠ INTRANET

AKTUÁLNÍ INFORMACE Z PRECHEZY I CELÉHO KONCERNU.

Jak se přihlásit:

1. Na www.nasintranet.cz nebo v mobilní aplikaci Náš intranet
2. Přihlásit se vyplněním přihlašovacích údajů

Vaše přihlašovací údaje dostanete na personálním oddělení.

Okno do přírody

Gregor Johann Mendel – světový vědec, který proslavil hrášek

Snad mi nebudete mít za zlé, že se pro tentokrát odkloním od linie zajímavých živočichů a rostlin našeho blízkého okolí. Letos totiž slavíme významné jubileum, které určitě stojí za zmínku. Připomínáme si 200 let od narození jednoho z nejvýznamnějších přírodovědců, objevitele zákonů dědičnosti, světově uznávaného zakladatele genetiky, a v neposlední řadě výborného matematika, zaníceného meteorologa i vášnivého včelaře, Gregora Johanna Mendela. Skromný génius, narozen na Moravě, bezesporu patří k největším velikánům vědy, jako byli například Darwin či Einstein. Jeho objevy představují skutečný průlom v lidském poznávání a chápání přírodních zákonů a jednoznačně předběhly svou dobu, což dokazuje i fakt, že jeho přínos pro vědu byl uznán a doceněn až mnoho let po jeho smrti. Spolu s Freudem patří jako jediní dva čeští rodáci mezi 100 nejvýznamnějších osobností světa.

G. J. Mendel se narodil 20. července 1822 v Hynčicích do rodiny německy mluvících drobných zemědělců. Již od dětství byl velmi nadaný a z vesnické školy byl doporučen do piaristické školy v Lipníku nad Bečvou. Přínos těchto škol pro města byl nesporný. V latinských třídách studovali žáci z dalekého okolí a v učitelském sboru působili velmi kvalitní pedagogové, z nichž se mnozí věnovali vědecké činnosti. Ti nejnadanější žáci dostali možnost dále studovat, což by bylo pro mnohé z nich jinak nedostupné. Johann poté začal docházet na gymnázium v Opavě. Jeho studium však bylo pro rodiče nákladné, a tak si mladý Johann přivydělával doučováním svých méně nadaných spolužáků. V 18 letech nastoupil ke studiu Filozofického ústavu Univerzity v Olomouci. O tři roky později byl přijat jako novic do augustiniánského kláštera sv. Tomáše na Starém Brně a osvojil si řádové jméno Gregor (Řehoř). Brněnští augustiniáni byli vzdělanci, kteří se podíleli na univerzitní a gymnaziální výuce na území monarchie a zaujímali významné postavení ve vědeckém a kulturním životě na Moravě. To Mendelovi otevřelo zcela nové možnosti vzdělávání a vědeckého bádání, dostal se na studia do Vídně, kde získal klíčové informace pro své pozdější experimenty. Po ukončení studií se Mendel začal věnovat křížení hrachu a zahájil svá meteorologická pozorování pro Meteorologický ústav ve Vídni (1856). Měření prováděl třikrát denně s velkou přesností a pečlivostí až do konce svého života. Kromě teploty a tlaku měřil i extrémní teploty a srážky, sledoval hladinu vody ve studni, stav ozonu i sluneční skvrny. Mendelovou mimopracovní láskou bylo včelaření. Zabýval se hlavně otázkou přezimování včelstev, zasadil se o výsadbu medonosných rostlin na svazích hradu Špilberk, sestavil matematický model pro hodnocení snůšek

a popsal i trpké zkušenosti s nákazami. Své experimenty s křížením hrachu ukončil v roce 1863 a o tři roky později vyšla jeho zásadní publikace o teorii přenosu dědičných jednotek „Pokusy s rostlinnými hybridy“. Roku 1868 byl zvolen opatem a prelátem augustiniánského kláštera a o rok později viceprezidentem Přírodovědného spolku v Brně. Zemřel 6. ledna 1884 v Brně. A jak je to tedy s jeho pokusy s hrachem? Že si vybral zrovna tuto rostlinu není náhoda. Na své experimenty se pečlivě připravil, o přednostech této rostliny věděl ze svých studií ve Vídni. Nakoupil 34 odrůd hrachu a dva roky sledoval stálost jejich znaků. Nakonec si vybral 14, které vykazovaly dvojice sedmi dobře rozlišitelných znaků (žlutá/zelená semena, fialové/bílé květy apod.). Mendel považoval proměnlivost rostlin za již doloženou skutečnost a jako první se dokázal dívat na organismus jiným úhlem pohledu. Nehodnotil jej jako celek, nýbrž ho chápal jako soubor znaků, které jsou k sobě komplementární, jako dvě strany mince (př. kulatá/hranatá semena). A hodnotil přenos těchto vloh na potomstvo. V jeho pojetí se neslévaly výchozí mateřská a otcovská buňka, ale sjednotily se vlohky pro určité znaky rodičovských rostlin. Všechna vyhodnocení výsledků se opírala o princip dominance a recesivity jednotlivých protikladných (komplementárních) znaků. Křížení hrachu se intenzivně věnoval 9 let a předložil závěry, na jejichž základě formuloval tři pravidla, která později vyšla ve známost jako Mendelovy zákony dědičnosti. Téměř všichni jeho současníci jeho teorii dědičnosti ignorovali. Zásadním důvodem byl fakt, že Mendel si velmi dobře uvědomoval důležitost matematiky pro vysvětlování přírodních dějů a při svých výpočtech používal teorii pravděpodobnosti, biostatistické metody a další matematické metody, což bylo pro drtivou většinu biologů té doby absolutně neuchopitelné. Také se

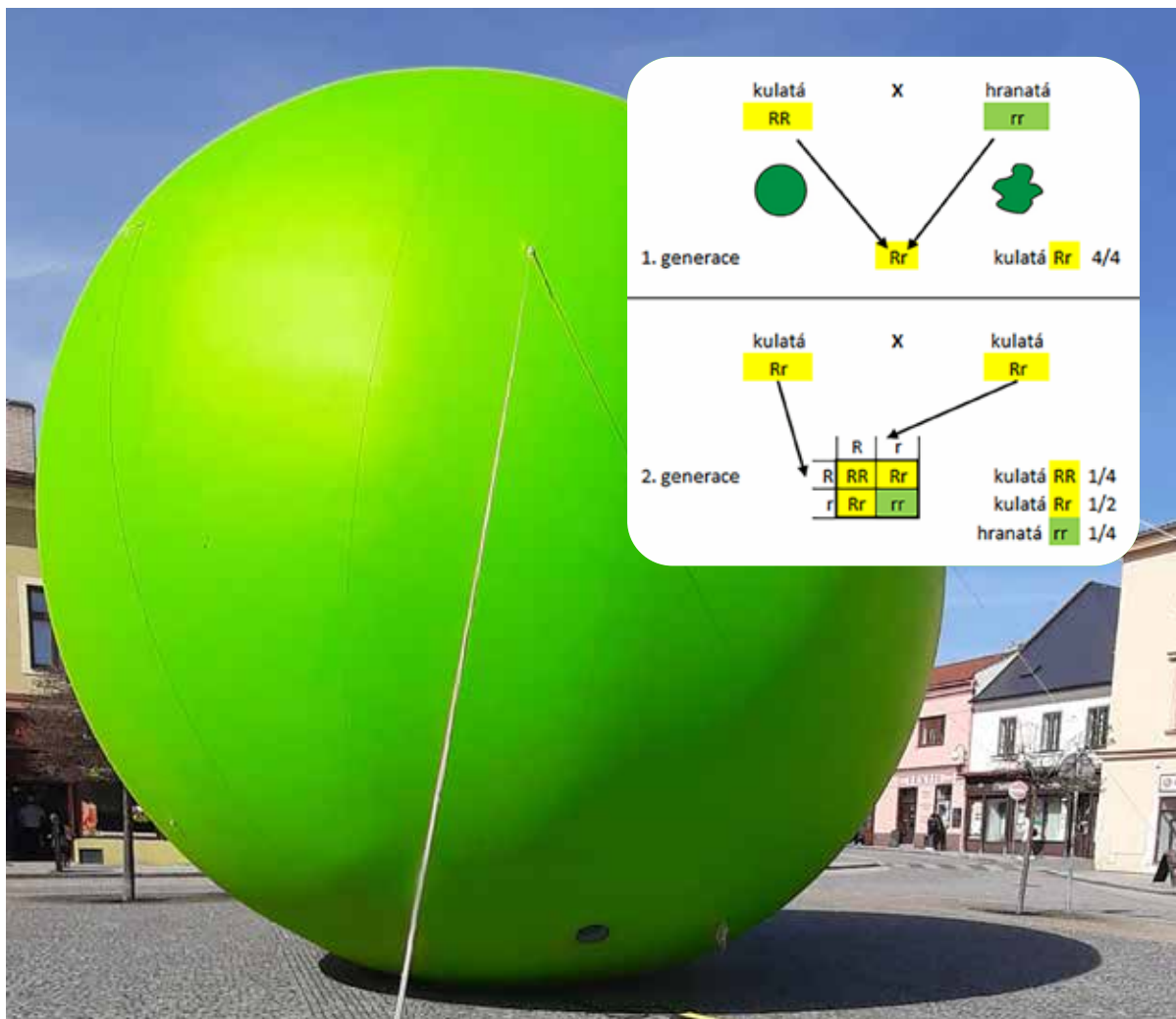
mnoha kritikům zdála data příliš přesná. Spíše než falšování dat, by se dalo Mendelovi vytýkat, že uveřejnil pouze ty pokusy, které nejlépe dokládaly jeho teorie. Také všechny ty, které mu nevyšly úplně přesně, nastavoval dalšími pokusy, dokud se výsledky neshodovaly s jeho předpokladem. Dnes víme, že v podstatě popsal pouze ty nejjednodušší principy. Po úspěchu s hrachem se pokusil podobně křížit jeřábíky. Bohužel ty vzhledem ke svému, tehdy

neznámému, atypickému rozmnožování nebyly šťastnou volbou, a výsledky těchto křížení zapříčinily vznik pochybností i o zjištěných zákonitostech z křížení hrachu.

Alespoň ve zkratce se pokusím nastínit jeho základní objevy a formulované principy. Mendel zjistil, že křížením rodičů lišících se v jednom znaku (př. kulatá/hranatá semena) vzniká potomstvo, ve kterém mají všichni znak pouze jednoho rodiče (kulatá semena). Tento znak je tedy dominantní a hrnatost semen recesivní. V další generaci se však dominantní znak projeví u ¾ potomstva, zatímco recesivní u ¼. Jak to vysvětlit? Mendel přišel s hypotézou, že různé páry komplementárních znaků jsou výsledkem určitého faktoru (=gen), který má dvě alternativní formy (=alely). Alely pro jednoduchost označil písmeny – velká značí dominantní znak, malá recesivní. Pokud kříží rodiče s kulatými (RR) a hranatými (rr) semeny, každý potomek získá jednu alelu mateřskou a jednu otcovskou, čili jejich genová vybavenost bude Rr, navenek kulatá semena. Druhá generace vznik-

nuví křížením jedinců první generace (Rr x Rr) poskytne systémem „každý s každým“ již rozmanitější výsledek: RR, Rr, Rr, rr. Třikrát se objeví dominantnost kulatých semen, jednou hranatá. Jedinci s dominantním znakem se ovšem dělí – třetinu tvoří potomstvo s oběma dominantními alelami, zatímco zbytek jsou jedinci s jednou alelou dominantní a jednou recesivní. Navenek však vypa-dají všichni stejně. Princip znázorňuje obrázek. Tímto jsme v jednoduchosti nastínili první dva Mendelovy zákony a pokud vás to zaujalo, můžete si ten třetí zkusit vyhledat nebo rovnou si zajet do Mendelova města – Brna, kde jubilejní oslavy jeho narození probíhají po celý letošní rok. K vidění je spousta zajímavostí i originální Mendelův rukopis, jeho osobní věci, přístroje, knihy. Mendelova práce položila základ zcela nové vědní disciplíně a není divu, že jeho jméno nese například Brněnská univerzita, muzeum, náměstí, byla po něm pojmenována planetka, a dokonce i první česká vědecká stanice na Antarktidě.

Kateřina Stojanová

Sportujeme po práci

Do práce na kole – Skvělé umístění našich týmů

Doprava na kole, pěšky či poklusem zažívá enormní nárůst. Touha po zdravějším životním stylu, zlepšování psychické kondice a také pandemická situace „vytáhly“ na kolo i lidi, kteří se dříve pohybovali převážně autem. Letos se do květnové výzvy zapojilo 36 našich zaměstnanců ve dvanácti týmech.

Smyslem akce Do práce na kole je motivovat co nejvíce lidí, aby jako dopravní prostředek po městě používali jízdní kolo, koloběžku nebo jakoukoli bezmotorovou formu dopravy včetně běhu a chůze. Věděli jste, že během měsíce je možné vytvořit si návyk

a pravidelný pohyb zařadit do běžného pracovního dne? Proto, stejně jako v uplynulých letech zůstává hlavní soutěžní kategorií „pravidelnost“, bez ohledu na počty kilometrů. Nejlepší v této disciplíně byl tým Indikátorky (Olga Zavadilová, Pavlína Navrátilová,

Ema Mikulíková a Vladka Zvěřinová), který je s pravidelností 98,8 % na 5. místě v Olomouckém kraji.

Ve výkonnostní kategorii ujel v květnu nejvíce kilometrů Petr Pikal z týmu Pedalando Grando, a to 950 km a umístil se tak v Olomouckém kraji na 33. místě. V kategorii chodců urazila nejvíce kilometrů Ema Mikulíková z týmu Indikátorky. V Olomouckém kraji se umístila v celkovém pořadí na 77. místě. Podrobnější výsledky najdete na webu: dpnk.dopracenakole.cz/souteze/vysledky/olomouc/. Alena Okáčová

Sportujeme po práci

Mistrovská sezóna je u konce

Soutěže volejbalové sezóny 2021/2022 dokončily i další kategorie. Juniorky odehrály svůj poslední mistrovský turnaj v Prostějově, který ovládly bez porážky a získaly tak celkové desáté místo v extralize.

Foto: Petra Zajícová

Sezóna starších žaček skončila a celkově nebyla špatná. Po nepovedeném startu v Českém poháru šly svým výkonem pořád nahoru a potvrdily to důležitým vítězstvím nad Olomouci

v posledním krajském kole, což jim zajistilo postup do kvalifikace na republiku v Táboře, kam již z turnaje nepostoupily. Rovněž v poháru se postupně zlepšovaly a nakonec skončily

v horní polovině. Mladší žákyně odehrály na závěr dvě kvalifikace o účast na mistrovství České republiky. Druhá kvalifikace se odehrála v Kladně. Tým přerovských hráček jel na turnaj získat především zkušenosti, což se během dvou hracích dnů povedlo. Velký úspěch zaznamenaly naše mini žákyně v Poháru trojic. Během celé sezony bojovalo 48 družstev v osmi výkonnostních skupinách o body, ale hlavně o medaile a pohár pro celkového vítěze Poháru trojic. Náš klub letos reprezentovalo rekordních 12 družstev, složených ze začínajících volejbalistů pátých a šestých tříd. Od ledna, kdy se konal první kvalifikační turnaj, udělali všichni hráči velký výkonnostní pokrok a ve všech utkáních předváděli bojovnost a snahu a k tomu postupně do hry přidávali čím dál víc volejbalových akcí. Nejvíce se dařilo holkám z áčka ve složení Eliška Řeháková, Anna Remišová, Valerie Davidková, Laura Nevrllová a Adéla Hanáková, které se při závěrečném vyhlášení mohly radovat ze zlatých medailí.

Dana Lehnertová

Foto: archiv PRECHEZA

Cvičíme po práci s Janou

Sportovní lektorka a naše zaměstnankyně Jana Koutná pořádá kondiční cvičení pro ženy. Kurzy probíhají dvakrát týdně v prostorách suterénu budovy Zdravotní středisko. Cviky jsou zaměřeny na protažení po práci, posilování, zlepšení kondice, ale i správné dýchání.

Alena Okáčová

Autoklub PRETIOX Přerov

Autoslalom zase v Přerově!

Foto: Ludvík Prášil

V sobotu 28. května se na letišti v Bochoři téměř po celý den konala každoroční tradiční akce pořádaná Autoklubem PRETIOX Přerov v AČR – automobilový slalom. Na rozdíl od dvou předcházejících let, ve kterých se z důvodu pandemie slalom nekonal v naplánovaném termínu, nás už žádná omezení nezasáhla, a tak jsme mohli slalom uspořádat tak jak bylo naplánováno. Ono to je docela důležité, protože náš přerovský slalom je po dlouhá léta součástí víkendového slalomového dvojkola pořádaného ve spolupráci s Autoklubem Barum Rallye Zlín.

V sobotu jsme začali od brzkých raních hodin. Na letišti ani na obslužných drahách – na kterých se mimochodem autoslalom vždy koná – totiž nic nemůže z nejrušnějších důvodů „zůstat ležet“, a tak je potřeba mít všechno připraveno a „jenom“ vyskládat: zátarasy z pneumatik, startovní a cílový stan pro časoměřiče, kužely vyznačující vlastní trať o celkové délce 1,65 km, vybavení jednotlivých stanovišť, vybavení administrativního zázemí – a než jsme toto

všechno navezli a naštelovali, začali se postupně prezentovat jezdci. Takže vlastně bylo poměrně důležité si dopředu rozmyslet, co dřív a co až potom. No, chlapi to neřešili poprvé, a tak to do sebe všechno docela zaklaplo. Dokonce se i drobné „zapomněnky“ daly řešit poměrně v klidu – jako například když bylo potřeba z hasičárny dovést hasicí přístroje na jednotlivá stanoviště traťové kontroly, protože je hasiči neměli s sebou...

Foto: Pavel Suchý

Letošního slalomu se celkově zúčastnilo 44 jezdců. Jak již bývá zvykem, závod byl podle standardních propozic Autoklubu České republiky vyhlášen v mnoha různých kategoriích – celkem v devíti kategoriích seriálu Mistrovství České republiky, v pěti kategoriích CEZ (zóny střední Evropy), zvláštní kategorii tvořili junioři, ženy a jelo se i o pohár za umístění v absolutním pořadí. Kategorie jsou poměrně komplikované, ale pokud si vzpomínám, tak základní členění je na sériové vozy a sportovní speciály, dále podle objemu motoru + přepínání turbem, případně podle dalších úprav, no a když se to zkomponuje, tak to zhruba vychází na ten celkový počet vyhlášených kategorií... Slalom byl zpestřen značnými výkyvy počasí. Letos nás sice nesmetla průtrž mračen (jako loni), ale zato závodníci po celý den docela sfoukával prudký vítr. A nás vlastně taky. Traťová komisa-

ři, kteří seděli v závětrí, se po celý den opékali, protože do nich pralo sluníčko. My, co jsme byli na volnější ploše jsme naopak byli celkem prokřehlí, i když navlečení všim oblečením, co jsme měli... Fakt je, že v průběhu dne byl sundán startovní stan, protože přestože mu v jednu chvíli několik poměrně velkých chlapů vytvářelo obstojnou záťaž, tak nebylo zcela jisté, že neodletí. Docela se podařilo dodržet časový plán, akce vyvrcholila před pátou odpolední vyhlášením vítězů ve všech vypsaných kategoriích. Připomínám, že jezdci jedou vždy tři soutěžní kola, přitom se počítají výsledky dvou lepších. Hodnotí se čas průjezdu včetně trestných sekund za neprojetí trati resp. nepřesnost při projíždění tratě (např. odhození kužlů vyznačujících branky). Všechny výsledky mohou zájemci najít zde: www.autoslalom.cz. V absolutním pořadí Autoslalom PRETIOX 2022 vy-

hrál pan Antonín Červenka z Želecho-
vic, stříbrnou pozici obsadil pan Patrick Mayer ze Schwechatu (AT) a bronz si zasloužil pan David Migdal ze Zlína. Poděkování patří členům Autoklubu, kteří letošní slalom po několik týdnů chystali a připravili tak účastníkům i divákům pěkný sportovní zážitek, stejně jako všem přítomným, díky kterým se akce může každoročně konat. Stejně díky patří i všem našim sponzorům, bez kterých bychom neuspořádali vůbec nic, natož mezinárodní akci na vrcholné úrovni. Od letošního ročníku se přerovský autoslalom pojede jako Memorál pana Jiřího Procházky, velkého milovníka všeho, co jenom trochu voní benzinem. Slalom byl vlastně zatím vždycky hlavně jeho akce. Proto před vyhlášením výsledků přítomní uctili Jirkovu památku minutou ticha.

Ivča Prášilová s tatínkou

O₂ Family

Ušetřete každý měsíc za volání

díky zaměstnaneckému programu koncernu AGROFERT

Unikátní

Oblíbený

Tarif	FAMILY Basic	FAMILY Start	FAMILY 5 GB	FAMILY 10 GB	FAMILY 30 GB	FAMILY NEO
Měsíční paušál	69 Kč	199 Kč	449 Kč	599 Kč	799 Kč	od 899 Kč
Bonus k tarifu	-	-	4 000 Kč	4 000 Kč	4 000 Kč	4 000 Kč
Data	200 MB	1,5 GB	5 GB	10 GB	30 GB	neomezeně
Minuty	20	70	neomezeně	neomezeně	neomezeně	neomezeně
SMS	-	-	neomezeně	neomezeně	neomezeně	neomezeně
Volání a SMS do sítě O ₂	neomezeně	neomezeně	neomezeně	neomezeně	neomezeně	neomezeně
Volání a SMS do ostatních sítí	1 Kč	1 Kč	neomezeně	neomezeně	neomezeně	neomezeně

Ceny jsou uvedeny s DPH. Nabídka platí při uzavření smluvního vztahu na 24 měsíců. Kompletní nabídku tarifů naleznete na www.o2family.cz. Bonus k tarifu platí k aktivaci nového čísla a nebo při převodu čísla od jiného operátora (mimo O₂).

Jak se stát zákazníkem O₂ Family?

Získejte kód pro využití nabídky
na personálním oddělení
u svého zaměstnavatele

Vstupte do programu
na www.o2family.cz/prihlaseni

Vyplňte objednávku
O aktivaci čísla vás budeme
informovat v uvítací SMS

Vstup do programu lze vyřídit
i na 841 117 118 a v O₂ Prodejně.

Unikátní tarif pouze za 69 Kč

ZDARMA
volání a SMS do O₂

20 volných minut
do ostatních sítí

ZDARMA
200 MB dat

FAMILY Basic

69 Kč

www.o2family.cz | linka 841 117 118